

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Menettelyn Kustannukset](#) > Italy

Sisällön tuottaja:

Italia

Menettelyn kustannukset

Italia

Tällä sivulla annetaan tietoa oikeudenkäyntikuluista Italiassa.

Asianajopalkkioiden sääntely

Asianajajat

Italiassa on vain yksi asianajajien luokka. Siihen kuuluvat asianajajat voivat asianajajaliittoon rekisteröidyttyään osallistua kaikenlaisiin menettelyihin kaikenlaisissa tuomioistuimissa, paitsi korkeimmissa tuomioistuimissa (korkein oikeus ja ylempi hallintotuomioistuin), joissa edellytetään erityistä lisäpätevyyttä.

Oikeudenkäyntikuluista säädetään 30. toukokuuta 2002 annetussa tasavallan presidentin asetuksessa nro 115, jota on viimeksi muutettu [27. kesäkuuta 2015 annetulla asetuksella nro 83](#), joka saatettiin [6. elokuuta 2015 annetulla lailla nro 132](#) muutettuna [24. syyskuuta 2015 annetuksi asetukseksi nro 156](#) ja [28. joulukuuta 2015 annetuksi laiksi nro 208](#), sekä 3. huhtikuuta 2014 voimaan tullessa uudessa asianajajan ammattia koskevassa laissa (laki nro 247/2012 eli L.P.F) sellaisena kuin se on muutettuna [ministeriön asetuksella nro 55/2014](#) (jolla korvattiin ministeriön asetus nro 140/2012) 31. joulukuuta 2012 annetun lain nro 247 13 §:n 6 momentissa tarkoitettujen asianajopalkkioita koskevien parametrien määrittämisestä. Ministeriön asetuksessa nro 55/2014 säädetyt maksut on päivitetty myöhemmillä ministeriön asetuksilla nro 37/2018 ja 147/2022.

Aiemmassa ensisijaisessa säädöksessä (24. tammikuuta 2012 annetun asetuksen nro 1 9 §, joka saatettiin muutettuna 24. maaliskuuta 2012 annetuksi laiksi nro 27) säädettiin säänneltyjen ammattien maksujen kumoamisesta ja viitattiin asiaa valvovan ministeriön asetuksella vahvistettuihin parametreihin oikeusalan ammattilaisille maksettavan maksun määrittämiseksi (jonka tekee tuomioistuin). Sen mukaisesti asianajan ammattia koskevassa laissa nro 147/12 viitataan oikeusministeriön joka toinen vuosi Italian asianajajaliiton (CNF) suosituksen perusteella vahvistamiin parametreihin.

Lain nro 247/2012 13 §:ssä säädetään erityisesti toimeksiannoista ja maksusta:

- Asianajajat voivat ottaa vastaan toimeksiantoja myös oman etunsa vuoksi.
- Toimeksianto voidaan suorittaa maksutta.
- Oikeusalan ammattilaisen palkkiosta sovitaan yleensä kirjallisesti toimeksiannon yhteydessä. Maksuista voidaan sopia vapaasti: kiinteämääräisestä aikaperusteisesta maksusta voidaan sopia yleensä yhden tai useamman asian yhteydessä palvelujen suorittamisen ja suorittamiskertojen perusteella yksittäisten vaiheiden tai palvelujen osalta tai koko toimen keston ajalta. Maksun suuruus on tietty prosenttiosuus asian arvosta tai määrästä, josta palvelun vastaanottaja voi hyötyä muutoinkin kuin omaisuuden kannalta.
- Sopimukset, joiden nojalla asianajaja saa korvauksen kokonaan tai osittain osuutena omaisuudesta, johon kyseinen palvelu tai riita liittyy, ovat kiellettyjä.
- Oikeusalan ammattilaisten on avoimuusperiaatteen mukaisesti ilmoitettava asiakkaalle toimeksiannon monimutkaisuudesta ja annettava kaikki hyödylliset tiedot kaikista mahdollisista maksuista toimeksiannon antamishetkestä sen suorittamiseen asti. Oikeusalan ammattilaisten on myös pyynnöstä ilmoitettava kirjallisesti toimeksiantajalle palvelun suorittamisesta aiheutuvien kustannusten ennakoitu taso ja eroteltava tässä yhteydessä maksut, mukaan lukien kertakorvaukset, sekä oikeusalan ammattilaiselle maksettava palkkio.

- Parametreja, jotka vahvistetaan joka toinen vuosi oikeusministeriön kansallisen asianajajaliiton (CNF) pyynnöstä antamalla asetuksella, sovelletaan, jos korvausta ei ole toimeksiannon antamisen yhteydessä tai sen jälkeen vahvistettu kirjallisesti ja ainakin jos siitä ei ole sovittu osapuolten välillä tuomioistuimen likvidaatiomenettelyn aikana sekä tapauksissa, joissa oikeusalan ammattilaisen palvelu suoritetaan kolmansien osapuolten etujen mukaisesti tai lakisääteisiä palveluja varten.
- Tapauksissa, joissa oikeudenkäynnin tai välimiesmenettelyn kohteena oleva riita määritellään missä tahansa muodossa tehdyillä sopimuksilla, asianosaiset ovat - elleivät he nimenomaisesti luovu tästä yhteisvastuullisuudesta - velvollisia yhteisesti maksamaan palkkiot ja korvaamaan kulut kaikille asianajajille, jotka ovat harjoittaneet ammattiaan kolmen edellisen vuoden aikana ja jotka ovat edelleen velkojia.
- Jos asianajaja ja asiakas eivät pääse sopimukseen, kukin heistä voi ottaa yhteyttä paikalliseen asianajajayhdistykseen ratkaisun löytämiseksi.
- Jos sopimukseen ei päästä, asianajajayhdistys voi jäsenensä pyynnöstä antaa lausunnon siitä, onko asianajajan tekemää työtä koskeva vaatimus pätevä.
- Ammatillisista palveluista perittävän maksun lisäksi asianajajalle on maksettava joko asiakkaan toimesta, jos näin määrätään sopimuksessa, tai oikeudellisessa likvidaatiomenettelyssä, kiinteämääräinen kulukorvaus todellisten kulujen korvaamisen lisäksi sekä kaikki maksut ja palkkiot, jotka on mahdollisesti maksettu ennakolta asiakkaan edun mukaisesti.

Näin ollen kaikki maksut suoritetaan 3. huhtikuuta 2014 lähtien edellä mainitun ministeriön asetuksen nro 55/2014 säännösten mukaisesti. Tässä esitetyt uudet parametrit eivät perustu asianajajan yksittäisiin toimiin (kuten puheluihin, asiakirjojen tutkimiseen, kuulemisiin ja haastatteluihin) vaan pikemminkin menettelyn vaiheisiin (sekä riita- että rikosoikeudenkäynneissä). Kullekin vaiheelle määritetään etukäteen keskimääräinen korvauksen arvo, jota tuomari voi korottaa tai alentaa tietyllä prosenttiosuudella tapauksen erityisten olosuhteiden (kuten tapauksen luonteen, monimutkaisuuden ja vakavuuden, työn arvon, palvelun kiireellisyyden tai välitoimien soveltamisen) ja toimivaltaisen tuomioistuimen mukaan.

[Ministeriön asetuksessa nro 147/2022 säädetyt maksut \(1620 KB\)](#)

Sovittuun tai laskettuun palkkioon lisätään lisämaksut.

Lisämaksuilla tarkoitetaan

- kulukustannuksia (eli varmennettuja itse maksettuja kuluja)
- yleiskuluista perittävää maksua (15 % ministeriön asetuksen nro 55/2014 2 §:n mukaisesti)
- matkakuluja (ministeriön asetuksen nro 55/2014 27 §:majoituskustannukset + 10 % ja kilometrikorvaus, joka on viidesosa polttoainekustannuksista kutakin ajettua kilometriä kohti)
- 4 prosentin sosiaaliturvamaksu (C.N.P.A - asianajajien eläkemaksut)
- 22 prosentin arvonlisävero (korotettu 1. lokakuuta 2013 lain nro 98/2011 mukaisesti).

Näihin kuluihin lisätään satunnaiset kustannukset, jotka ovat 10 prosenttia asianajajan mahdollisesti tarvitsemasta majoituksesta, jos hän on joutunut matkustamaan työssään, tai työmatkakulut, jos hän on käyttänyt omaa autoaan.

Kiinteät kulut

Kiinteät kulut riitaoikeudenkäynneissä

Asianosaisten kiinteät kulut riitaoikeudenkäynneissä

Sen lisäksi, että molemmat asianosaiset maksavat omat asianajokustannuksensa riitaoikeudenkäynneissä, he vastaavat asianajajien suorittamista toimista aiheutuvista kustannuksista sekä tarvittavista oikeudenkäyntitoimista aiheutuvista kustannuksista, jos ne lain mukaan kuuluvat tai tuomioistuin määrää ne asianosaisten maksettavaksi (oikeudenkäyntikuluista annetun konsolidoidun lain 8 §).

Mitä oikeudenkäyntikulut ovat?

Riitaoikeudenkäyntien kuluja ovat

Asian vireillepanosta perittävä vakiomaksu: Presidentin asetuksen nro 115/2002 9 § ja sitä seuraavat pykälät: Maksun määrä vaihtelee vaatimuksen arvon mukaan (43 euroa menettelyissä, joiden arvo on enintään 1 100 euroa, sekä pakollista sosiaaliturvaa ja avustuksia koskevissa riita-asioissa ja muissa erityismenettelyissä; 98 euroa menettelyissä, joiden arvo on 1 100–5 200 euroa, sekä riitauttamattomissa asioissa ja muissa erityismenettelyissä; 237 euroa menettelyissä, joiden arvo on 5 200–26 000 euroa, sekä rauhantuomarin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvissa riita-asioissa, joiden arvoa ei voida määrittää; 518 euroa menettelyissä, joiden arvo on 26 000–52 000 euroa, sekä riita-asioissa, joiden arvoa ei voida määrittää; 759 euroa menettelyissä, joiden arvo on 52 000–260 000 euroa; 1 214 euroa menettelyissä, joiden arvo on 260 000–520 000 euroa; 1 686 euroa menettelyissä, joiden arvo on yli 520 000 euroa).

Asian vireillepanosta perittävää vakiomaksua korotetaan 50 prosenttia muutoksenhakumenettelyssä ja se kaksinkertaistetaan, kun kyse on korkeimmassa oikeudessa nostettavasta kanteesta.

Jos valitus, myös liitännäisvalitus, hylätään kokonaisuudessaan, sitä ei oteta tutkittavaksi tai sitä ei voida ottaa huomioon, valituksen tekijän on tuomarin määräyksestä maksettava lisämaksu, joka vastaa samasta valituksesta – siihen katsomatta, onko se päävalitus tai liitännäisvalitus – perittävää vakiomaksua.

Kiinteistöihin liittyvien täytäntöönpanomenettelyjen osalta maksu on 278 euroa. Muissa täytäntöönpanomenettelyissä tämä maksu alennetaan puoleen tästä määrästä. Kiinteistöjä koskevissa täytäntöönpanomenettelyissä, joiden arvo on alle 2 500 euroa, maksu on 43 euroa. Täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevissa väitemenettelyissä maksu on 168 euroa.

Kun kyse on korkeimman oikeuden menettelyistä, on tavanomaisen maksun lisäksi maksettava maksu, joka vastaa tuomioistuimen päätöksistä perittävää kiinteämääräistä rekisteröintimaksua.

Erityisten menettelyjen osalta on säädetty muista määräistä.

Viraston pyynnöstä tehtävät tiedoksiannot: Presidentin asetuksen nro 115/2002 30 §:

30 § (Yksityishenkilöiden riitaoikeudenkäynneissä veroviranomaisille suorittamat kertaluonteiset ennakkomaksut): 1. Asianosainen, joka esittää ensin menettelyn vireillepanoa koskevan hakemuksen tai pyytää takavarikoitujen tavaroiden jakamista tai myyntiä haltuunottoa koskevassa täytäntöönpanomenettelyssä, maksaa viraston edustajan pyynnöstä tehdystä tiedoksiannosta perittävät maksut ja siihen liittyvät matkakorvaukset ja postikulut 27 euron kiinteämääräisenä maksuna, lukuun ottamatta 2. huhtikuuta 1958 annetun lain nro 319 ainoassa pykälässä säädettyä menettelyä sekä niitä menettelyjä, johon kyseistä pykälää sovelletaan.

Tiedoksiannoista veloitettavat maksut: Presidentin asetuksen nro 115/2002 32 § ja sitä seuraavat pykälät:

32 § (Osapuolten pyynnöstä tehtävät tiedoksiannot) 1. Asianosaisten on maksettava oikeusviranomaisille tarvittavien asiakirjojen lähettämisestä aiheutuvat maksut ja matkakulut. Työsuhdetta, sosiaaliturvaa ja toimeentulotukea koskevissa pakollisissa riita-asioissa nämä maksut maksaa veroviranomainen.

33 § (Matka oikeusapua saavan asianosaisen pyynnöstä tapahtuvaa tiedoksiantoa ja toimien täytäntöönpanoa varten) 1. Jos valtiolta oikeusapua saavan asianosaisen pyynnöstä tapahtuvat tiedoksiannot ja täytäntöönpanotoimet suoritetaan samanaikaisesti muiden maksullisten toimien kanssa, oikeusvirkamiesten matkakulut ja -päivärahat tai postituskulut sisällytetään niihin.

2. Jos osoitteet sijaitsevat eri kunnissa tai yli 500 metrin etäisyydellä toisistaan, maksut ja matka- tai postikulut kirjataan menoiksi.

3. Tapauksissa, joissa oikeusviranomaiset eivät toteuta toimia samanaikaisesti maksullisten toimien kanssa, veroviranomaiset maksavat matka- tai postikulut ja maksut kirjataan veloiksi.

4. Tapauksissa, joissa oikeusvirkamiehille aiheutuu useita matkakuluja eri kunnissa tai yli 500 metrin pituisilta matkoilta, veroviranomaiset maksavat vain suuremmat kulut ja muut matkakulut kirjataan veloiksi yhdessä maksujen kanssa.

34 § (Maksujen määrä) 1. Kertamaksujen määrät ovat seuraavat:

1. asiakirjat, joilla on enintään kaksi vastaanottajaa: 2,58 euroa
2. asiakirjat, joilla on kolmesta kuuteen vastaanottajaa: 7,75 euroa
3. asiakirjat, joilla on yli kuusi vastaanottajaa: 12,39 euroa.

35 § (Matkakulujen määrä)

Matkakulut määritellään seuraavasti: a) enintään 6 kilometriä: 1,65 euroa, b) enintään 12 kilometriä: 3,00 euroa, c) enintään 18 kilometriä: 4,14 euroa, d) jos matka on yli 18 kilometriä, c alakohdassa tarkoitettuun korvaukseen lisätään 0,88 euroa kultakin kuuden kilometrin matkalta tai jatkoreitin yli kolmen kilometrin matkalta.

36 § (Kiireellisyyslisät)

Maksuja ja matkakuluja korotetaan 50 prosenttia, jos kyse on kiireellisistä toimista, lukuun ottamatta ulosottoilmoitusten tekemistä täytäntöönpanosta vastaavan tuomioistuimen tiloissa. Jos matkat tehdään samanaikaisesti, kiireellisyyslisä maksetaan vain kerran, ja sen määrä perustuu siihen toimeen, johon liittyvä vaatimus tai korvaus on suurin. Samana tai seuraavana päivänä toteutettavat toimet katsotaan kiireellisiksi. Kiireellisyyttä koskevassa pyynnössä on mainittava päivämäärä, ja se voidaan esittää vain asiakirjoista, joiden määräaika on sama kuin laissa nimenomaisesti säädetty tai asianosaisten toivoma määräaika.

Valokopioista ja oikeaksi todistamisesta perittävät maksut: Kunnes presidentin asetuksen nro 115/2002 40 §:n 1 momentissa tarkoitettu asetus tulee voimaan, valokopioista perittävät maksut on vahvistettu edellä mainitun oikeudenkäyntikuluja koskevan konsolidoidun lain 266 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä sekä taulukoissa, joihin näissä pykälissä viitataan.

On syytä muistaa, että 29. joulukuuta 2009 annetun asetuksen nro 193, sellaisena kuin se on muutettuna saatettu 22. helmikuuta 2010 annetuksi laiksi nro 24, 4 §:n 5 momentissa säädetään, että kun kyse on paperijäljennöksistä, myös oikeaksi todistetuista jäljennöksistä, taulukoissa 6 ja 7 säädettyjä määriä, jotka on liitetty presidentin asetukseen nro 115/2002 ja vahvistettu edellä mainitun konsolidoidun lain 267 ja 268 §:ssä, korotetaan 50 prosenttia.

Valokopioista perittävien maksujen määrää tarkistetaan joka kolmas vuosi suhteessa Italian kansallisen tilastolaitoksen (ISTAT) määrittämään kuluttajahintaindeksin muutokseen presidentin asetuksen nro 115/2002 274 §:n mukaisesti.

Valokopioista ja oikeaksi todistamisesta perittävät maksut: Näitä maksuja säännellään tällä hetkellä oikeusministeriön asetuksella (voimassa 30. kesäkuuta 2015 alkaen).

Kiinteät kulut rikosasioissa

Asianosaisten kiinteät kulut rikosasioissa

Oikeudenkäyntikuluista säädetään 30. toukokuuta 2002 annetussa tasavallan presidentin asetuksessa nro 115, jota on viimeksi muutettu [27. kesäkuuta 2015 annetulla asetuksella nro 83](#), joka saatettiin [6. elokuuta 2015 annetulla lailla nro 132](#) muutettuna [24. syyskuuta 2015 annetuksi asetukseksi nro 156](#) ja [28. joulukuuta 2015 annetuksi laiksi nro 208](#), sekä 3. huhtikuuta 2014 voimaan tulleessa uudessa asianajajan ammattia koskevassa laissa (laki nro 247/2012 eli L.P.F) sellaisena kuin se on muutettuna [ministeriön asetuksella nro 55/2014](#) (jolla korvattiin ministeriön asetus nro 140/2012) 31. joulukuuta 2012 annetun lain nro 247 13 §:n 6 momentissa tarkoitettujen asianajopalkkioita koskevien parametrien määrittämisestä.

Tämän ministeriön asetuksen 12 §:ssä säädettiin, että maksu vaihtelee riippuen suoritettujen toimien ominaisuuksista, kiireellisyydestä ja arvosta, menettelyn merkityksestä, luonteesta ja monimutkaisuudesta, syytteiden vakavuudesta ja lukumäärästä, käsiteltyjen oikeudellisten ja tosiasiallisten kysymysten lukumäärästä ja monimutkaisuudesta, oikeuskäytäntöön liittyvistä riita-asioista, siitä oikeusviranomaisesta, jossa menettely on pantu vireille, merkityksestä omaisuuden kannalta, tutkittavien asiakirjojen lukumäärästä, meneillään olevasta toimeksiannosta muun muassa sen suhteen, kuinka usein asianajajan on sitä hoitaessaan matkustettava päätoimipaikastaan, sekä saavutetusta tuloksesta. Maksua määritettäessä otetaan huomioon myös siviilioikeudelliset seuraukset ja asiakkaan taloudellinen tilanne. Myös tuomioistuinkäsittelyjen lukumäärä ja niihin liittyvien toimien suorittamiseen tarvittava aika on otettava huomioon. Tuomioistuin ottaa huomioon laadituissa taulukoissa ilmoitetut keskiarvot, joita yleisiä parametrejä soveltaen voidaan yleensä korottaa 80 prosenttia tai alentaa 50 prosenttia. Jos asianajaja avustaa useita henkilöitä, joilla on sama asema

oikeudenkäynnissä, yhdeltä henkilöltä perittävää maksua voidaan yleensä korottaa 20 prosenttia kultakin yhtä useammalta avustettavalta henkilöltä enintään kymmeneen henkilöön asti ja ensimmäisten kymmenen henkilön jälkeen viisi prosenttia kultakin henkilöltä enintään 20 henkilöön asti. Jos asianajan palveluun ei liity eri vastaajiin ja riita-asioihin liittyvien erityisten ja erillisten tosiseikastojen tai oikeudellisten tilanteiden tutkimista, summaa, joka muutoin maksettaisiin yhden henkilön avustamisesta, alennetaan yleensä 30 prosenttia, sanotun kuitenkin rajoittamatta samaan prosessuaaliseen asemaan perustuvan korotuksen soveltamista.

Maksu suoritetaan vaiheittain.

Seuraavassa on esimerkkejä oikeudenkäynnin eri vaiheista: a) tutkimusvaihe, mukaan lukien tutkintatoimet: asiakirjojen tarkastelu ja tutkiminen, tilojen tarkastukset, asiakirjojen alustava haku, asiakkaan, työtovereiden tai neuvonantajien kuuleminen, kirjalliset tai suulliset raportit tai lausunnot, joihin sisältyy toimia ja jotka suoritetaan ennen valmisteluvaihetta; b) oikeudenkäynnin valmisteluvaihe: valmistelevat toimet, jotka liittyvät esimerkiksi todistusaineistoon, oikeudelliset valitukset, anomukset, hakemukset, ilmoitukset, vastaväitteet, vaatimukset, muutoksenhaut, kirjelmät, vastuussa olevan osapuolen osallistuminen ja vastuussa olevan osapuolen haasteet; c) oikeudenkäyntiä edeltävä vaihe tai oikeudenkäyntivaihe: pyynnöt, viestit, osallistuminen tai palvelut prosessuaalisten toimien tai oikeudellisten tutkintatoimien, myös alustavien toimien, yhteydessä, joita suoritetaan julkisissa käsittelyissä tai suljetuin ovin tapahtuvissa käsittelyissä ja joilla on merkitystä todisteiden hankkimisessa ja keräämisessä, kuten luettelot, viittaukset ja niihin liittyvät palvelut sekä neuvonantajien, todistajien, epäiltyjen tai syytettyjen kuuleminen liitännäisrikoksesta; d) päätöksentekovaihe: suulliset tai kirjalliset vastineet, vastaukset, osallistuminen muiden asianosaisten päätöspuheenvuoroihin joko suljetuin ovin tai julkisessa käsittelyssä.

Rikosoikeudenkäynnin kuluja on päivitetty edellä mainitulla ministeriön asetuksella nro 147/2022.

Valtio maksaa rikosoikeudenkäynnin kulut lukuun ottamatta yksityisten osapuolten pyytämiin toimiin ja tuomion julkaisemiseen liittyviä kuluja.

Riippumatta siitä, onko asianosainen pidätetty tai vangittu tai onko hänelle asetettu vapauden rajoituksia, oikeudenkäyntikulut ja ylläpitokulut maksetaan laitoksessa moitteettomasti käyttäytyneen vähävaraisen osapuolen puolesta, asiaa koskevan hakemuksen perusteella.

Tapauksissa, joissa rikosoikeudenkäynnissä on nostettu siviilikanne, sovelletaan presidentin asetuksen nro 115/2002 12 §:ää. Sen perusteella kanteen nostamisesta perittävää kiinteää maksua ei tarvitse maksaa, jos pyydetään vain vastuussa olevan osapuolen yleistä tuomitsemista. Muussa tapauksessa, jos pyydetään määräystä maksaa – vaikka vain väliaikaisesti – tietty summa vahingonkorvauksena, maksu peritään maksettavan määrän arvon ja 13 §:ssä tarkoitettujen arvoasteikkojen perusteella, mikäli pyyntö hyväksytään.

Asiakirjojen tiedoksi antamisesta peritään kertamaksu. Kertamaksun määrät ovat seuraavat:

1. asiakirjat, joilla on enintään kaksi vastaanottajaa: 2,58 euroa
2. asiakirjat, joilla on kolmesta kuuteen vastaanottajaa: 7,75 euroa
3. asiakirjat, joilla on yli kuusi vastaanottajaa: 12,39 euroa.

Ulkomailla asuvilla todistajilla on oikeus saada matkakuluistaan korvaus, jonka määrä vastaa edestakaisen toisen luokan junalipun tai turistiluokan lentolipun hintaa, jos oikeusviranomaiset sen hyväksyvät.

Toisin kuin omistajalle tai oikeuksien haltijalle, rikosoikeudenkäynnin yhteydessä turvaamistoimena takavarikoitujen tavaroiden säilyttäjälle maksetaan tallessapidosta ja säilyttämisestä maksu.

Todistajille ja heidän avustajilleen maksettavat matkapäivärahat ja matkakulut, toimien suorittamiseen muualla kuin oikeudenkäyntipaikassa liittyvistä matkoista johtuvat matkapäivärahat ja matkakulut sekä tuomioistuimen asiantuntijoille maksettavat määrät maksetaan asianomaisten pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle.

Oikeudenkäyntikuluihin eivät sisälly a) pidätettyjen tai vangittujen henkilöiden hautaaminen, b) pidätettyjen tai vangittujen henkilöiden siirtäminen, c) yleisillä teillä tai julkisilla paikoilla kuolleiden henkilöiden kuljetus, säilyttäminen ja hautaaminen, d) menettelyssä tarvittavien oikeudenkäyntiasiakirjojen ja esineiden kuljettaminen.

Tiedot, jotka oikeudellisilla edustajilla on velvollisuus antaa

Asianosaisten oikeudet ja velvollisuudet

Italian siviililain 1218 §:ssä tarkoitettu yleinen huolellisuusvelvoite merkitsee sitä, että asianajaja on velvollinen antamaan tietoja puolustuksen etenemisestä päämiehelleen.

Ammattia koskevassa laissa nro 147/12 säädetään ammatillista toimintaa koskevista velvollisuuksista ja viittauksista (3 §), salassapitovelvollisuudesta (4 §), vakuutuskustannuksista (12 §), toimeksiannon antamistavoista (13 §) ja toimeksiannon suorittamistavoista (14 §), esteellisyysperusteista (18 §) sekä niihin liittyvistä poikkeuksista (19 §).

Kulut

Missä on tietoja kuluista Italiassa?

Italian tasavallan virallisen lehden (*Gazzetta Ufficiale*) verkkosivustolla julkaistujen säädöstekstien lisäksi tarkempia tietoja on tuomioistuinten tai asianajajayhdistysten verkkosivuilla.

Millä kielellä tiedot kuluista Italiassa on annettu?

Tiedot ovat yleensä italian kielellä. Joillakin sivustoilla on tietoa myös englanniksi.

Mistä löydän tietoa välimiesmenettelystä/sovittelusta?

Italian sovittelusta vastaavasta laitoksesta säädetään 4. maaliskuuta 2010 annetussa asetuksessa nro 28, jota on päivitetty [13. elokuuta 2011 annetulla asetuksella nro 138](#) sekä [21. kesäkuuta 2013 annetulla asetuksella nro 69](#) (asetuksen muuttamisesta [9. elokuuta 2013 annettu laki nro 98](#)). Italian oikeusministeriön verkkosivuston (<https://www.giustizia.it/giustizia>, Home » (etusivu) [Itinerari a tema](#) » (aihekohtaiset sivustot) [Riforma della giustizia](#) (oikeuslaitoksen uudistaminen)) lisäksi tuomioistuinten maksuttomilla verkkosivustoilla on saatavilla tietoa kyseisistä aiheista. Myös muita asiantuntijasivustoja on olemassa, mutta niiden käyttö on maksullista.

Arvonlisävero

Yksityisoikeudellisissa asioissa annetuista oikeudellista asiakirjoista, jotka koskevat – vaikka vain osittain – päätöstä täytäntöönpanokelpoisista kieltokanteista, määräyksiä, jotka välimiespaneelit julistavat täytäntöönpanokelpoisiksi, sekä tuomioita, joilla ulkomaiset tuomiot julistetaan päteviksi Italiassa, peritään rekisteröintimaksut (26. huhtikuuta 1986 annetun presidentin asetuksen nro 131 37 §).

Oikeusapu

Mitä oikeusapu on?

Rikosoikeudellisissa menettelyissä oikeusapu myönnetään sellaisen kansalaisen puolustamiseen, joka on vähävarainen, epäilty, syytetty osapuoli, tuomittu osapuoli, asianomistaja, vahinkoa kärsinyt osapuoli, joka aikoo liittyä siviilioikeudelliseen kanteeseen, vastaaja siviilioikeudellisessa kanteessa tai siviilioikeudellisesti velvollinen maksamaan sakkorangaistuksen.

Oikeusapu myönnetään myös siviili-, hallinto-, tilintarkastus- ja verotuomioistuinten menettelyissä sekä riitauttamattomissa asioissa, kun hakemus ei ole ilmeisen perusteeton.

Myönnetty oikeusapu kattaa oikeudenkäynnin kaikki tasot ja vaiheet sekä kaikki pääasiasta johtuvat tai siihen liittyvät menettelyt riippumatta siitä, millainen niiden välinen kytkös on.

Kuka voi hakea oikeusapua?

Oikeusapua voidaan myöntää henkilöille, joiden henkilökohtaiset verotettavat tulot ovat viimeisimmän veroilmoituksen perusteella enintään 11 528,41 euroa (määrä on määritelty 7. toukokuuta 2015 annetussa ministeriön asetuksessa, joka on julkaistu 12. elokuuta 2015 Italian virallisessa lehdessä nrö 186, ja se

päivitetään joka toinen vuosi presidentin asetuksen nro 115/2002 77 §:ssä tarkoitetulla tavalla). Jos asianosainen asuu kumppanin tai muun perheenjäsenen kanssa, tulot muodostuvat kaikkien perheenjäsenten, myös hakijan, samana aikana saamista yhteenlasketuista tuloista.

Tulorajojen vahvistamiseksi otetaan huomioon myös tulot, jotka on lain nojalla vapautettu tuloverosta (henkilön tulovero - IRPEF) tai joista on kannettu lähdeveroa tai korvaavaa veroa.

Henkilökohtaiset tulot otetaan huomioon, kun kyse on henkilöllisyyteen liittyviä oikeuksia koskevista menettelyistä tai menettelyistä, joissa hakijan edut ovat ristiriidassa hänen kanssaan asuvien ydinperheen muiden jäsenten etujen kanssa.

Sellaisten henkilöiden, jotka on jo tuomittu lainvoimaisella tuomiolla laissa määritellyistä vakavista rikoksista, tulojen katsotaan ylittävän säädetyt rajat. Henkilöille, joita syytetään seksuaalisesta väkivallasta, voidaan myöntää oikeusapua yleisistä tulorajoista poiketen myös silloin, kun tällaiset rikokset ovat kohdistuneet alaikäisiin.

Lisätietoja

Oikeusavun hakemisen edellytykset

Asianosainen voi hakea oikeusapua missä tahansa menettelyn vaiheessa tai sen tasolla. Hakemus laaditaan tavalliselle paperille. Jotta se voidaan ottaa käsiteltäväksi, sen on sisällettävä seuraavat seikat:

1. oikeusavun myöntämistä koskeva pyyntö, jossa täsmennetään menettely, johon oikeusapua pyydetään, jos se on jo vireillä;
2. yleiset tiedot asianosaisesta ja hänen perhekotitaloutensa jäsenistä sekä näiden verotunnisteet;
3. asianosaiselta saatua todistusta vastaava lausunto, jossa vahvistetaan, että hän täyttää hyväksymiselle asetetut tuloja koskevat edellytykset, sekä erityinen laskelma kokonaistuloista, jotka voidaan arvioida tätä varten;
4. sitoumus ilmoittaa menettelyn päättämiseen asti merkittävistä edellisestä vuonna todennettujen tulojen muutoksista 30 päivän kuluessa hakemuksen jättämispäivästä alkavan yhden vuoden määräajan päättymisestä tai mahdollisen aiemman muutositilmoituksen jättämispäivästä.

Ulkomailla ansaittujen tulojen osalta EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisten on toimitettava hakemuksen mukana toimivaltaisen konsuliviranomaisen antama todistus hakemuksen sisältämien tietojen totuudenmukaisuudesta.

Asiaa käsittelevän tuomioistuimen tai toimivaltaisen asianajajaliiton hallituksen etukäteen esittämästä pyynnöstä asianosaisten on toimitettava tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan hakemuksen sisältämien tietojen totuudenmukaisuus. Muussa tapauksessa hakemusta ei oteta käsiteltäväksi.

Oikeusapua saava henkilö voi nimetä asianajajan, joka valitaan oikeusapua antavien asianajajien luetteloihin merkityistä asianajajista. Asianajajan on oltava rekisteröity sen muutoksenhakutuomioistuimen tuomiopiirin asianajajayhdistykseen, jossa asian käsittelyyn toimivaltainen tuomioistuin sijaitsee.

Oikeusviranomaisen maksaa asianajajalle maksettavat palkkiot ja kulut maksumääräyksellä palkkiotaulukon mukaisesti siten, että ne eivät missään tapauksessa saa ylittää laissa säädettyjä keskimääräisiä palkkioita, kun otetaan huomioon työtehtävän luonne suhteessa hyväksytyjen toimenpiteiden vaikutukseen ja puolustettavan henkilön prosessuaaliseen asemaan.

Maksu suoritetaan kunkin menettelyn vaiheen tai tason päättyessä eli silloin, kun syyttäjäviranomaisen päättää toimeksiannon. Korkeimmassa oikeudessa maksun suorittaa ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin tai lainvoimaisen tuomion antanut tuomioistuin. Toimivaltainen tuomioistuin voi joka tapauksessa myös määrätä oikeudenkäynnin aikaisempia vaiheita tai tasoja koskevien maksujen maksamisesta, jos oikeusavun myöntämistä koskeva määräys on annettu niiden jälkeen.

Tuomioistuin antaa maksumääräyksen samanaikaisesti kuin tuomion, jolla päätetään asiaan liittyvässä hakemuksessa mainittu vaihe.

Oikeudenkäyntiavustaja ja tuomioistuimen tai asianosaisen kutsumat tekniset asiantuntijat eivät saa pyytää eivätkä vastaanottaa asiakkaaltaan maksuja tai korvauksia mihinkään muuhun kuin konsolidoidun lain tätä koskevassa osassa säädettyyn tarkoitukseen. Kaikki tämän vastaiset sopimukset ovat mitättömiä. Kaikki tämän kiellon rikkomiset ovat vakavia ammatillisten kurinpitosääntöjen rikkomisia.

On korostettava, että rikosoikeudenkäynneissä annettavaan oikeusapuun sovelletaan presidentin asetuksen nro 115/2002 90 §:n ja sitä seuraavien pykälien säännöksiä, kun taas siviili-, hallinto-, tilintarkastus- ja verotuomioistuinten menettelyissä annettavaan oikeusapuun sovelletaan edellä mainitun konsolidoidun lain 119 §:n ja sitä seuraavien pykälien säännöksiä.

Missä tapauksessa hävinnyt osapuoli joutuu maksamaan oikeudenkäyntikulut?

Siviiliprosessilain 91–98 §:ssä säädetään kulujen maksamisesta siviilioikeudellisissa asioissa.

Tuomiolla, jolla asian käsittely päätetään, tuomioistuin määrää hävinneen osapuolen korvaamaan toiselle osapuolelle aiheutuneet kulut ja maksamaan tämän määrän yhdessä puolustuksestaan aiheutuneiden kulujen kanssa.

Jos tuomioistuin hyväksyy hakemuksen määrästä, joka ei ylitä tuomioistuimen asian käsittelyn aikana tekemää sovintoehdotusta, ehdotuksen ilman perusteltua syytä hylännyt asianosainen määrätään maksamaan ehdotuksen tekemisen jälkeen kertyneet oikeudenkäyntikulut, paitsi jos korvauseruste täyttyy (kumpikaan asianosaisista ei voita asiaa, käsiteltävä asia on täysin uudenlainen tai oikeuskäytännössä on tapahtunut olennaisia seikkoja koskevia muutoksia).

Tuomioistuin voi tuomion antamisen yhteydessä kieltää voittaneelle osapuolelle aiheutuneiden kulujen takaisinperinnän, jos niitä pidetään kohtuuttomina tai tarpeettomina. Lisäksi se voi riippumatta siitä, onko osapuoli voittanut vai hävinnyt asian, määrätä kyseisen osapuolen korvaamaan toiselle osapuolelle lojaalius- ja rehellisyysvelvoitteen rikkomisesta aiheutuneet kustannukset, mukaan lukien kertaluonteiset kustannukset.

Jos kumpikaan osapuoli ei voita asiaa, jos asiaa käsitellään ensimmäistä kertaa tai jos oikeuskäytäntöön tulee olennaisia seikkoja koskevia muutoksia, tuomioistuin voi korvata osapuolille aiheutuneet kustannukset osittain tai kokonaan.

Jos osapuolet ovat sopineet riidan, niiden kulut katsotaan korvatuiksi, lukuun ottamatta tapauksia, joissa osapuolet ovat itse sopineet toisin sovittelupöytäkirjassa.

Jos ilmenee, että hävinnyt osapuoli on toiminut tai vaikeuttanut oikeudenkäyntiä vilpillisesti tai törkeän tuottamuksellisesti, tuomioistuimen on toisen osapuolen pyynnöstä määrättävä hävinnyt osapuoli maksamaan kulujen lisäksi vahingonkorvaus, jonka määrän se laskee tuomiossa oma-aloitteisesti. Jos tuomioistuin toteaa, että turvaamistoimi on toteutettu, asiakirja menettelyn aloittamisesta on lähetetty, tuomioistuimen määräämä kiinnitys on tehty tai täytäntöönpanomenettely on aloitettu tai saatettu päätökseen perusteetta, sen on asianomistajan pyynnöstä määrättävä ilman asianmukaista huolellisuutta toiminut kantaja tai velkoja korvaamaan vahinko.

Tehdessään kuluja koskevaa päätöstä tuomioistuin voi joka tapauksessa myös omasta aloitteestaan määrätä hävinneen osapuolen maksamaan vastapuolelle kohtuulliseksi katsomansa määrän.

Asiantuntijoiden, tulkkien ja kääntäjien palkkiot

Tuomioistuimen asiantuntijoille maksetaan palkkio, matkapäiväraha, matkakulukorvaus ja korvaus työn suorittamisesta aiheutuneista kuluista. Nämä palkkiot ovat kiinteitä, muuttuvia ja aikaperusteisia.

Kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden sekä aikaperusteisten palkkioiden taso määräytyy taulukoiden mukaan, jotka oikeusministeriö hyväksyy asetuksella yhdessä talous- ja valtionvarainministeriön kanssa (30. toukokuuta 2002 annettu ministeriön asetus).

Sellaisten palvelujen osalta, joita ei mainita taulukoissa, maksut määräytyvät työhön käytetyn ajan perusteella.

Yksi oikeusalan ammattilaisen työhön käyttämä ajanjakso on kaksi tuntia. Ensimmäisestä työhön käytetystä ajanjaksosta maksettava palkkio on 14,68 euroa, ja kultakin seuraavalta jaksolta maksetaan 8,15 euroa.

Työhön käytetystä ajanjaksosta maksettava palkkio voidaan kaksinkertaistaa, jos toimien toteuttamiselle asetetaan enintään viiden päivän määräaika. Palkkiota voidaan korottaa 50 prosentilla, jos asetettu määräaika on enintään 15 päivää.

■ Päivitetty viimeksi: 23/06/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.